

МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра історії та археології

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання кафедри
«31» серпня 2021 року №1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВКПП5Музеєзнавство

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Освітньо-професійна програма Середня освіта. Історія
(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність 014 Середня освіта.

спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

факультет Історичний

2021 – 2022 навчальний рік

Робоча програма з курсу «Музеезнавство» для здобувачів вищої освіти ОПІ Середня освіта.
Історія, спеціальності 014 Середня освіта. Історія.
Розробники: кандидат історичних наук, доцент Шипік Н.Ф.

©Шипік Н.Ф., 2021 рік.
©МДУ, 2021 рік.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни			
		денна форма навчання		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта (шифр і назва)	Вибіркова			
Модулів – 2	ОПП Середня освіта 014 Середня освіта. (Історія)	Рік підготовки:			
Змістових модулів – 2		3-й		3-й	
Загальна кількість годин - 90		Семестр			
		5-й		5-й	
		Лекції			
		20		8	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 2	Освітній рівень бакалавр	Практичні, семінарські			
		10		4	
		Самостійна робота			
		60		78	
		Вид контролю:			
		залік		залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/60/0.

для заочної – 12/78/0.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Музезнавство». Грунтуючись на здобутках сучасної музеології–музезнавства, сформувати у студентів-істориків знання головних основних теоретико-методологічних засад науки про музей як суспільний феномен, музейну справу і «музейне» ставлення людини до дійсності.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- а) з'ясування загальнотеоретичних засад музезнавства як окремої науки;
- б) ознайомлення із здобутками цієї дисципліни на сучасному етапі;
- в) опанування знанням щодо становлення специфічного «музейного» ставлення людини до дійсності;
- г) вивчення основних етапів формування музею як соціокультурного інституту, виявлення особливостей розвитку музейної справи та музейної теорії у світі та в Україні;
- д) формування розуміння головних термінів;
- е) з'ясування особливостей науково-організаційної роботи в музеях;
- ж) ознайомлення з правилами організації експозицій;

з) висвітлення діяльності найвідоміших музеїв світу.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі – вибіркова дисципліна з курсу професійної підготовки.

Передумови для вивчення дисципліни. Вивчення курсу передбачає наявність базових знань у студентів з «Історії первісного суспільства», «Історії Стародавнього Світу», «Історії Середніх віків», «Історії Нового часу», «Історії України» та «Спеціальних історичних дисциплін».

Е. Програмні компетентності		
1.	Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в сфері історії та середньої освіти, які характеризуються комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі, що передбачає застосування теорій та методів педагогічної та історичної наук.
2.	Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-3. Навички критичного мислення, виявлення в інформаційних даних суперечностей та неповноти аргументації.</p> <p>ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК-6. Здатність ясно та виразно висловлюватися в процесі комунікації, публічного мовлення, брати участь в інтелектуальних дискусіях.</p> <p>ЗК-7. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію; працювати в команді з дотриманням етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства.</p> <p>ЗК-8. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК-11. Здатність вчитися упродовж життя з високим ступенем автономії, розробляти власну траєкторію саморозвитку.</p>
3.	Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p>СК-1. Здатність до збору, обробки, збереження, продукування, передачі й аналізу професійно важливої інформації з різних видів джерел для послідовної наукової розробки питань світової та вітчизняної історії та педагогіки.</p> <p>СК-2. Здатність формувати в учнів предметні компетентності, застосовувати сучасні методи і технології навчання та виховання;</p> <p>СК-5. Здатність до перенесення системи наукових історичних знань у площину навчального предмету, здійснювати структурування навчального матеріалу;</p> <p>СК-8. Здатність формувати високу історичну та громадянську свідомість, політичну культуру;</p> <p>СК-9. Здатність виявляти і опрацьовувати належним чином джерела інформації (бібліографії, документи, етнографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).</p> <p>СК-10. Здатність використовувати професійно-профільовані знання й практичні навички з історії, педагогіки, психології та інших суміжних гуманітарних наук для вирішення практичних завдань в галузі педагогіки та методики викладання історії в</p>

	основній (базовій) та профільній школі; СК-12. Здатність обробляти отримані результати, аналізувати й осмислювати їх з урахуванням наявних наукових і технологічних досягнень, представляти результати роботи й обґрунтовувати запропоновані рішення на сучасному науковому й професійному рівні.
Ф. Програмні результати навчання	
<p>РН-1. Знання найважливіших фактів історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також глибокі знання про певний історичний період або проблему;</p> <p>РН-2. Розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства і уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;</p> <p>РН-3. Знання понятійного апарату, теоретичних засад та основних пізнавальних підходів і методів, провідних напрямів сучасної історичної науки, психології та педагогіки;</p> <p>РН-4. Здібність розуміти, критично аналізувати та використовувати базову історичну інформацію;</p> <p>РН-5. Вміння інтерпретувати інформацію з різних видів джерел;</p> <p>РН-7. Вміння пояснювати значення культурного спадку для розвитку людства в цілому та окремих спільнот;</p> <p>РН-8. Володіння основами професійної культури, здібність до підготовки та редагування текстів професійного змісту державною мовою;</p> <p>РН-13. Володіння інформаційно-комунікаційними технологіями і вміння упроваджувати їх в освітній процес;</p> <p>РН-14. Володіння навичками усної та письмової професійної комунікації державною та вміння систематизувати, узагальнювати, аналізувати суспільні процеси, вирішувати завдання, що виникають у науковій діяльності.</p>	

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальне музеєзнавство

Тема 1. Вступ до музеєзнавства.

Тема 2. Історія колекціонування у домусейний період.

Тема 3. Основні етапи історії музеїв Світу.

Змістовий модуль 2. Теорія музейної справи.

Тема 4. Науково-фондова робота музеїв.

Тема 5. Експозиційна діяльність музейних установ.

Тема 6. Основи організації екскурсійної справи у музеях.

Тема 7. Основи музейного менеджменту і маркетингу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма					заочна форма		
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1								

Змістовий модуль 1. Вступ до музеєзнавства. Історія музеїв світу.								
Тема 1. Вступ до музеєзнавства.	9	4		5	9	2		7
Тема 2. Історія колекціонування у домусейний період.	9	4		5	11	3		8
Тема 3. Основні етапи історії музеїв світу.	25		10	15	14		4	10
Разом за змістовим модулем 1	43	8	10	25	34	5	4	25
Змістовий модуль 2. Теорія музейної справи.								
Тема 4. Науково-фондова діяльність музеїв.	8	4		4	10	2		8
Тема 5. Музейна експозиція.	8	4		4	9	1		8
Тема 6. Основи організації екскурсійної справи.	8	4		4	9			9
Тема 7. Музейний менеджмент і маркетинг.	8			8	8			8
Разом за змістовим модулем 2	59	12		20	36	3		33
Модуль 2. ІНДЗ								
	19			15	20			20
Усього годин	90	20	10	60	90	8	4	78

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Мета роботи	Кількість годин денна/заочна	Результат навчання
1.	Розвиток європейських музеїв у XVIII – XIX ст.	Сформувати у студента комплексне уявлення про зміни у музейній сфері європейських країн в XVIII – XIX ст. та вплив основних чинників на еволюцію музеїв.	2/1	РН-1. РН-2. РН-3. РН-4. РН-5. РН-7. РН-8.
2.	Особливості виникнення і розвитку музеїв в країнах Америки, Австралії, Азії, Африки	Сформувати у студента системне уявлення про закономірності та специфіку музейного будівництва на позаєвропейському просторі у XVIII – на початку XX ст.	2/1	РН-1. РН-2. РН-3. РН-4. РН-5. РН-7. РН-8.
3.	Виникнення і розвиток музеїв в Україні	Сформувати у студентів системне уявлення про основні етапи розвитку музейної сфери в Україні	2/1	РН-1. РН-2. РН-3. РН-4. РН-5. РН-7. РН-8.
4.	XX ст. в історії музеїв Світу.	Сформувати у студентів системне уявлення про основні	2/1	РН-1. РН-2.

		тенденції у розвитку музеїв в ХХ ст.		РН-3. РН-4. РН-5. РН-7. РН-8.
5.	Колоквіум на тему: «Провідні музеї Світу»	Сформувати у студентів системне уявлення створення та діяльність найбільш успішних музеїв-першопроходців, які кардинально змінили музейний ландшафт	2	РН-1. РН-2. РН-3. РН-4. РН-5. РН-7. РН-13.
Разом			20/8	

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість годин (заочна форма)
1.	Написання реферату з проблем навчального курсу (виключити з реферування навчальні посібники), проаналізувати зміст наукової публікації (монографії, статті) з обов'язковим представленням авторської концепції.	15	20
2.	Виконання інтерактивних вправ	10	18
3.	Підготовка інтерактивних завдань	15	20
4.	Вивчення наукового глосарію.	20	20
Разом		60	78

7. Методи навчання: лекції, (вступні, узагальнюючі, тематичні); конспектування, доповіді на семінарських заняттях, реферування наукової літератури, тренувальні тести. В процесі навчання використовуються словесні методи: лекція, лекція-дискусія; наочні: демонстрація матеріалу за допомоги мультимедіа засобів; практичні: науково-дослідні завдання. Основними формами навчання є лекції, семінарські завдання, самостійна робота пошукового характеру.

У освітньому процесі використовуються елементи дистанційного навчання. У разі необхідності організації викладання дисципліни повністю в дистанційному режимі всі аудиторні заняття проводяться он-лайн з допомогою Google Meet, посилання на електронний кабінет розміщуються на сторінці курсу на Навчальному порталі безпосередньо перед лекцією, практичним заняттям або заліком.

8. Критерії оцінювання.

Форми контролю знань студентів: - поточний; - підсумковий модульний; - семестровий підсумковий (залік, екзамен). Оцінювання знань студентів в університеті здійснюється за 100- бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, F, FX, F).

9. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних та семінарських занять, а також за результатами виконання здобувачем вищої освіти завдань для самостійної роботи (підготовка реферату).

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання

після вивчення навчальної дисципліни у формі заліку. Оцінювання знань студентів в університеті здійснюється за 100- бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Післятестацийний моніторинг проводиться у вигляді ректорської контрольної роботи, що передбачає виконання тестових завдань на навчальному порталі МДУ.

10. Критерії оцінювання

Бали	Критерії оцінювання. Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.
	Доповнення виступу. Критерії оцінювання
2	Глибоко володіє матеріалом, чітко визначив його зміст; зробив глибокий системний аналіз змісту виступу, виявив нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надав власні аргументи щодо основних положень даної теми
1	Виклав матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловив власну думку
	Суттєві запитання до доповідачів. Критерії оцінювання
2	Запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми
1	Запитання щодо додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.
	Підсумковий модульне оцінювання знань. Критерії
21-25	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань,

	використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
16-20	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
11-15	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
6-10	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1-5	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Вид роботи	Кількість годин	Обсяг кредитів	Кількість балів
Семінарські заняття	10	0,3	30
Підготовка ІНДЗ/реферату	15	0,5	20
Інтерактивні вправи	10	0,3	5
МКР	50	1,6	20
Залік	15	0,5	25
	90	3	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Інструменти обладнання та програмне забезпечення

1. Мультимедійний проектор.
2. Екран
3. Презентація в програмі PowerPoint.
4. Контрольно-тестові програми.

13. Рекомендовані джерела інформації

Література

Базова

1. Шевченко В.В., Ломачинська І.М. Музеєзнавство: Навч. посіб.– К.,2007. – 288 с.
2. Юрєнева Т.Ю. Музееведение: Учебник для высшей школы. Москва, 2003. 1-е изд.; Москва, 2004. 2-е изд.; Москва, 2006. 3-е изд.
3. Піддубний І.А. Основи музеєзнавства. Конспект лекцій. Чернівці, 2002.
4. Рутинський М.Й., Стецюк О.В. Музеєзнавство: Навч. посібн. К., 2008.
5. Вайдахер Ф. Загальна музеологія: Посібник / Перекл. з нім. В.Лозинський, О.Лянґ, Х.Назаркевич. Львів, 2005.
6. Тельчаров А.Д. Основы музейного дела: Учебн. пособ. Москва, 2005.
7. Шляхтина Л. Основы музейного дела: Теория и практика. Учебное пособие. Москва, 2005.
8. Салата О.О. Основы музеєзнавства. Навчально-методичний посібник. – Вінниця. 2015. – 162 с.

Допоміжна

1. Бабарицька В. Екскурсознавство і музеєзнавство: Навч. посібник / В. Бабарицька, А.Короткова, О. Малиновська. К., 2007.
2. Власюк Г.М., Зосимович О.Ю., Хададова М.В. Музеєзнавство та архівна справа: Навч.-метод. посібн. Житомир, 2006.
3. Білокінь С. Перший том “Українського музею” (1927) // Український музей. Зб. 1. Репринтне перевидання [книжки] 1927 року. К., 2007.
4. Білокінь С. Щоденник Федора Ернста про діяльність Госторгу та пограбування українських музеїв // Спеціальні історичні дисципліни: Питання теорії та методики. Число 8-9. Част. 2. К., 2002
5. Ванцак Б., Супруненко О. Подвижники українського музейництва. Полтава, 1995.
6. Грімстед П.К., Боряк Г. Доля українських культурних цінностей під час Другої світової війни: винищення архівів, бібліотек, музеїв. Львів, 1992 (також у: Пам’ятки України: історія та культура. 1994. Ч. 3–6).
7. Даршт О.Э. Паблик рилейшнз в музеях: техника успеха // Музей и новые технологии. Москва, 1999.
8. Дідух Л. Микола Біляшівський і розвиток місцевих музеїв в Україні // Красзнавство. — 2008. — № 1-4. — С. 120-127.
9. Діяльність музеїв просто неба у збереженні культурної спадщини та відродженні духовності народу: Матеріали Міжнародної наукової конференції. – К., 1997. – 98 с.
10. Заремба С. Українське пам’яткознавство: історія, теорія, сучасність. К., 1995.
11. Збереження пам’яток науки і техніки в музеях: історія, досвід, перспектива: Зб. наук. ст. - К., 2001. – 118 с.
12. Інструкція з обліку, охорони і зберігання музейних предметів і колекцій державної частини музейного фонду України. К., 2003.
13. Калугина Т.П. Художественный музей как феномен культуры. Санкт-Петербург, 2001.

14. Камерон Д.Ф. Музей: храм или форум // Музей–культура–общество: Сб. науч. Тр./ ЦМР. Москва, 1992.
15. Кепін Д.В. Історія формування музеєзнавства як наукової дисципліни у Європі // Праці центру пам'яткознавства. К., 2003. Вип.5.
16. Климишин О.С. Кодекс музейної етики від ICOM // Наукові записки Державного природничого музею. 2007. 23.
17. Кнабе Г.С. Вещь как феномен культуры // Музееведение. Музеи мира. Москва, 1991.
18. Білокінь С. Музей України (Збірка П. Потоцького): Дослідження, матеріали. Монографія / Нац. Києво-Печер. іст.-культ. заповідник, НАН України. — К., 2006. — 476 с.
19. Кот С.І Реліквії козацтва в контексті українсько-російських переговорів щодо їх повернення (1920-1930) // УІЖ. – 2009.- №1. – С. 129-143.
20. Кот С. Проблеми повернення культурних цінностей в українсько-російських міждержавних відносинах (1991–2015 років) / С. Кот // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика. - 2016. - Вип. 21. - С. 160. - Режим доступу: http://resource.history.org.ua/publ/Uxxs_2016_21_15
21. Кот С.І. Зруйнування Успенського собору Києво-Печерської лаври (3 листопада 1941): версії// УІЖ. – 2011.- №6. – С.122-151.
22. Кот С., Нестуля О.Українські культурні цінності в Росії. Перша спроба повернення 1917 - 1918 — К. : Вид. Дім "СОБОРНА УКРАЇНА", 1995
23. Музеї України ХІХ – початку ХХ століть: Зб. наук. пр. – К., 2005.
24. Федорова Л. Історія створення Музею Києва (1837 – 1936) // Український історичний журнал. – 1991. - № 12. – С. 134-140.
25. Федорова Л.Д. Біля витоків національного музейництва в Україні: музей Південно-Західного відділу Імператорського російського географічного товариства / Український історичний журнал. – К., 2010. - № 6.
26. Кот С.І. Проблема повернення в Україну культурних цінностей у контексті історії та права. Українські культурні втрати за радянського часу // Розбудова держави. 1995. Ч. 10–12; 1996. Ч. 1,3
27. Культурна спадщина України: Правові засади збереження, відтворення та охорони культурно-історичного середовища. Збірник офіційних документів. / Відп. ред. М.В.Гарник. К., 2002.
28. Куреньшев А.А. К вопросу о методах построения музейных экспозиций: продолжение дискуссии // Музей в современном мире: традиционализм и новаторство / Труды ГИМ. Вып. 104. Москва, 1999.
29. Мазурик З. Музеї сьогодні - європейські тенденції та українські виклики // Українська музейна спільнота. МАТРА.
30. Музееведение. Музеи исторического профиля: Учебное пособие для вузов по специальности “История” / Под. ред. К. Левыкина, В. Хербста. Москва, 1988.
31. Музей на рубежі епох: минуле, сьогодення, перспективи. – К., 1999. – 130 с.
32. Музейная педагогика: Из опыта методической работы. Москва, 2006.
33. Музеї України ХІХ – початку ХХ століть: Зб. наук. пр. / Ред.: Г.А. Скрипник; Ін-т мистецтвознав., фольклористики та етнології ім. М.Рильського НАН України, К., 2005.
34. Некрасова-Каратеева О. Детское творчество в музее: Учеб. пособие. Москва, 2005.
35. Нестуля О.О. Біля витоків державної системи охорони пам'яток культури в Україні (Доба Центральної Ради, Гетьманщини, Директорії). К.–Полтава, 1994.
36. Парр Дж. Музеи науки: факты или идеи // Museum. – 1992. - № 173/174.
37. Пелевин Ю. Художественная экспозиция (принципы и методы построения). Москва, 1992.
38. Поляков Т.П. Как делать музей? (О методах проектирования музейной экспозиции). Москва, 1997.

39. Попова Е., Литвак М. Советы начинающим экскурсоводам // Международный журнал "Museum". 1993. №4 (178).
40. Портер Д. Роль музея как средства коммуникации // Museum. 1983. №138.
41. Работа со школьниками в краеведческом музее: Сценарии занятий: Учеб.-метод. пособие. Москва, 2001.
42. Ребенок в музее: новые векторы детского музейного движения. Москва, 2006.
43. Ривьер Ж.А. Эволюционное определение экомuzeя // Museum. 1985. №148.
44. Руденко, С. Б. Музейна пам'ятка: соціокультурна сутність та місце в системі історико-культурних цінностей : монографія – К., 2012. – 120 с.
45. Семененко Т.П. Экомuzeи Франции: Новые тенденции в развитии музейной идеологии // Музейное дело: Музей–культура–общество. Москва, 1992.
46. Степанова О. В музеях світу. К., 2004.
47. Юренева Т.Ю. Музей в мировой культуре. Москва, 2003.
48. Юхневич М.Ю. Я поведу тебя в музей: Учебное пособие по музейной педагогике. Москва, 2001.
49. Яхонт О.В. О реставрации и атрибуции. Москва, 2007.

Політика навчальної дисципліни

1. Академічна доброчесність здобувачів є важливою умовою для опанування результатів навчання за навчальною дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;

- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. МДУ виступає за дотримання принципів академічної доброчесності, тому обов'язково використовується сервіс з перевірки робіт здобувачів вищої освіти на плагіат – Unіcheck, а також доступний безкоштовний сервіс, який здійснює перевірку на плагіат письмових робіт – EduBirdie <https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat>.

Порушенням академічної доброчесності, згідно із Законом України «Про освіту» (ст. 42 п. 4) вважається:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та / або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства; -

- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

- хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти. Наведений перелік не є остаточно вичерпним і не охоплює всіх діянь, що можуть містити ознаки порушення академічної доброчесності. За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до наступної академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (поточний, підсумковий контроль, залік, іспит тощо); - проведення додаткової перевірки всіх робіт авторства порушника;

- позбавлення наданих МДУ пільг з оплати навчання; - оголошення догани із занесенням до особової справи порушника;

- відрахування з МДУ;

- інші, відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних локальних актів МДУ.

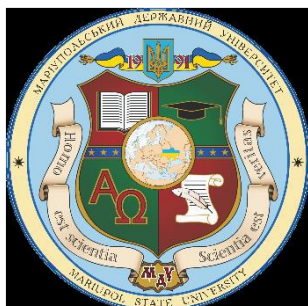
Більш детально тут Анкетування з академічної доброчесності:
<https://docs.google.com/forms/d/1VHzYkdFEGivtVldsENos1SCDRHfUpGia1YkIlgQK8j0/edit>

2. Здобувач має право на оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів згідно Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в МДУ.

2. Участь в анкетуванні. Наприкінці навчального семестру здобувачам буде запропоновано заповнити анонімну анкету щодо якості викладання вивчених навчальних дисциплін. Заповнення анкети є важливою для вдосконалення освітнього процесу та системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ та дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати вашу думку стосовно покращення змісту навчальних дисциплін.

3. Неформальна освіта. Це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Здобувач вищої освіти, який виявив бажання щодо визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, звертається із відповідною заявою про визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, в цілому для навчальної дисципліни /змістового модулю /практичних завдань з навчальної дисципліни/ завдань з практики тощо для здобувачів вищої освіти, до деканату факультету, на якому викладається навчальна дисципліна. Процедура зарахування здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті МДУ.

15. Загальна інформація про навчальну дисципліну

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Назва навчальної дисципліни	Музеезнавство
Освітня програма	Середня освіта. Історія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Кафедра, яка здійснює викладання	Історії та археології
Викладач ШБ, посада	Шипік Наталя Феофанівна, к.і.н., доцент кафедри історії та археології
Електронна адреса викладача	n.shipik@mdu.in.ua
Консультації (дата, час, можливості онлайн консультування)	П'ятниця кожного тижня, 13.00, каб. 207 (Історичний факультет) або онлайн (платформи Google Meet)
Посилання на сторінку навчальної дисципліни на Навчальному порталі МДУ	
Компетентності та програмні результати навчання	ЗК-1. ЗК-2. ЗК-3. ЗК-4. ЗК-6. ЗК-7. ЗК-8. ЗК-11. СК-1. СК-2. СК-5. СК-8. СК-9. СК-10. СК-12. РН-1.РН-2.РН-3.РН-4.РН-5.РН-7, РН-8, РН-13 РН-14.

Семестр(и) вивчення	Обсяг (години/кредити)	Кількість аудиторних годин		Кількість, види індивідуальних завдань	Форма контролю
		лекції	семінар.		
5-й	90/3	20	10	науково-дослідне завдання	Залік

Завідувач кафедри

Володимир РОМАНЦОВ

Гарант ОП

Наталя ШИПІК